PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vyriausiojo
valstybinio darbo inspektoriaus
2024 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. EV-210

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

SAUGAUS ŽEMĖS ŪKIO DARBŲ VYKDYMO PATIKRINIMO KONTROLINIS KLAUSIMYNAS

Teritorinis skyrius:_____

Darbo inspektorius/-iai: *[pareigos, vardas, pavardė, el. paštas, tel. Nr.]*_____

Patikrinime dalyvavę įmonės atstovai /įrenginio savininkas/ *[pareigos, vardas, pavardė]*_____

Inspektavimo data:_____/_____/_____/.

BENDRA INFORMACIJA

1. Ūkio subjekto pavadinimas (įmonė, įstaiga, organizacija ar kita organizacinė struktūra, ar fizinis asmuo):_____
2. Įmonės kodas:
3. Kontaktai (el. paštas; tel. Nr.):_____
4. Centrinė būstinė:_____
5. Įmonės veikla:_____
6. Inspektavimo vieta:_____
7. Darbdavį atstovaujantis asmuo: (pareigos, vardas, pavardė)_____

Eil. Nr.	Klausimai	Taip	Ne	N/N
DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ ORGANIZAVIMAS				
1.	**Ar vykdomas (atliekamas) profesinės rizikos vertinimas?**	☐	☐	☐
1.1.	Ar vertinama profesinė rizika atsižvelgiant į sezoninių žemės ūkio darbų specifiką (sėjos darbai, pasėlių priežiūra, šienapjūtės, pašarų ruošimo ir derliaus nuėmimo darbai, derliaus apdorojimo darbai lauke ar sandėliuose ir pan.)? ([1.] 19 str., 2 d. 1 p.; [2.] 9 p.)	☐	☐	☐
1.2.	Ar vertinama profesinė rizika, kai įdarbinami laikini (sezoniniai) darbuotojai ar talkininkai? ([2.] 9 p.)	☐	☐	☐
1.3.	Ar vertinama rizika naudojant (apdorojant, beicuojant, barstant, purškiant) pavojingas chemines medžiagas (beicuota sėkla, augalų apsaugos priemonės, herbicidai, pesticidai, trąšos ir pan.)? ([2.] 9 p., 15.3 p.)	☐	☐	☐
1.4.	Ar vertinama biologinių rizikos veiksnių keliama profesinė rizika, dirbant gyvulių ir paukščių tvartuose, srutų šalinimo įrenginiuose, rūsiuose?	☐	☐	☐
1.5.	Ar atliekamas profesinės rizikos vertinimas prieš vykdant darbus šuliniuose, rezervuaruose ir kitose uždarose erdvėse?	☐	☐	☐
1.5.1.	Ar darbų vykdymui uždarose erdvėse parengiamas technologinio darbų vykdymo proceso aprašas? ([1.] 20 str. 2 d., [16.] 1.2.2 p.)?	☐	☐	☐
1.5.2.	Ar darbų vykdymui uždarose erdvėse vertinamas ir nustatomas atitinkamai išmokytų ir atestuotų darbuotojų skaičius (įskaitant ir reikalingą darbuotojų skaičių gelbėjimo darbams)? ([16.] 1.2.2 p.)?	☐	☐	☐

1.5.3.	Ar darbų vykdymui uždarose erdvėse parengiamas gelbėjimo darbų planas? ([1.] 18 str.1 d. 5 p., [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
1.6.	Ar vertinama cheminių rizikos veiksnių keliama profesinė rizika dirbant potencialiai užterštose patalpose (sandėliuose, rūsiuose, gyvulių ir paukščių tvartuose, srutų šalinimo įrenginiuose, šuliniuose bei talpose ir pan.)? ([2.] 9 p., 15.3 p.)	☐	☐	☐
1.7.	Ar vertinama rizika dirbant mobiliuose darbo įrenginiuose (bulviakasėse, sėjamosiose, tempiamose priekabose ir pan.)? ([2.] 9 p., 15.3 p.)	☐	☐	☐
1.8.	Ar vertinama darbo priemonių vibracijos keliama rizika darbuotojų sveikatai? ([8.] 13 p., 15p., 16 p.)	☐	☐	☐
1.9.	Ar darbuotojai informuojami apie profesinės rizikos įvertinimo rezultatus? ([2.] 17 p.)	☐	☐	☐
1.10.	Ar darbuotojai, dirbantys kenksmingų cheminių veiksnių poveikyje (su pavojingomis cheminėmis medžiagomis bei preparatais ir biologinių medžiagų produktais) dirba pasitikrinę sveikatą? ([9.] 1.12.5 p., 13 priedas)	☐	☐	☐
MOKYMAS, INSTRUKTAVIMAS, KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI				
2.	**Ar dirbantys žemės ūkio darbus darbuotojai apmokyti ir instruktuoti?**	☐	☐	☐
2.1.	Ar darbuotojai apmokyti saugiai dirbti su konkrečiais augalų apsaugos produktais (beicuota sėkla, augalų apsaugos priemonėmis, herbicidais, pesticidais, trąšomis)? ([1.] 25 str. 6 p., 27 str. 1 d.; [3.] 33 p.)	☐	☐	☐
2.2.	Ar traktorius ir savaeiges žemės ūkio mašinas vairuojantys asmenys turi pažymėjimus, suteikiančius tokią teisę ir yra apmokyti saugiai valdyti tokius įrenginius? ([7.] 2 priedo 2.1 p.; [11.] 10 p., 22 p., 24 p.)	☐	☐	☐
2.3.	Ar darbuotojai yra informuojami apie saugų darbo įrenginių naudojimą? ([7.] 19 p., 23 p.)	☐	☐	☐
2.4.	Ar darbuotojai, dirbantys su srutų šalinimu susijusius darbus (šuliniuose, talpyklose, su šalinimo bei išvežimo įrenginiais), apmokyti saugiai dirbti? ([6.] 12 p.)	☐	☐	☐
2.5.	Ar darbuotojai dirbantys aukštyje, kai atsiranda rizika nukristi iš aukščio/į gylį yra apmokyti ir instruktuoti kaip saugiai atlikti darbus? ([1.] 25 str. 1 d. 6 p. ir 27 str.1 d.)	☐	☐	☐
DARBUOTOJŲ APRŪPINIMAS APSAUGOS PRIEMONĖMIS				
3.	**Ar darbuotojai aprūpinami asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis?**	☐	☐	☐
3.1.	Ar darbuotojai, dirbantys su konkrečiais augalų apsaugos produktais (beicuota sėkla, augalų apsaugos priemonėmis, trąšomis), aprūpinti tinkamomis (kvėpavimo takų, akių, odos apsaugos) asmeninėmis apsaugos priemonėmis? ([4.] 4 p., 7.3.1 p.)	☐	☐	☐
3.2.	Ar darbuotojai, pilstantys ar purškiantys dirvą ar augalus herbicidais, pesticidais, trąšomis, ar kitomis kenksmingomis cheminėmis medžiagomis, naudoja asmenines apsaugos priemones? ([4.] 4 p., 7.3.1 p., 7.11 p.)	☐	☐	☐
3.3.	Ar darbuotojai instruktuoti kada ir kaip naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis? ([4.] 7.7 p., 7.8 p.)	☐	☐	☐
3.4.	Ar darbdavys organizuoja asmeninės apsaugos priemonių laikymą, džiovinimą, skalbimą, valymą, taisymą, tikrinimą? ([4.] 15 p., 18 p.)	☐	☐	☐
3.5.	Ar darbuotojai, dirbantys uždarose erdvėse (šuliniuose, rezervuaruose ir kitose uždarose erdvėse) yra aprūpinti tinkamomis AAP?	☐	☐	☐
3.5.1.	Ar darbuotojai, dirbantys uždarose erdvėse, aprūpinti saugos apraišais ir gelbėjimo virvėmis (lynais)? ([1.] 25 str. 3 d.; [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
3.5.2.	Ar darbuotojai aprūpinti paruoštomis naudojimui izoliuojamosiomis kvėpavimo takų apsaugos priemones (autonominėmis kvėpavimo (su oro padavimu) ar žarninėmis dujokaukėmis)? ([1.] 25 str. 3 d.; [7.] 7.3 - 7.4, 7.8, 7.16 p ; [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐

3.5.3.	Ar darbuotojai aprūpinti apsauginiais šalmais? ([1.] 25 str. 3 d.; [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
3.5.4.	Ar darbuotojai aprūpinti kitomis apsaugos nuo kritimo iš aukščio bei gelbėjimo vertikalia ar horizontalia kryptimi priemonėmis (trikojais su kėlimo įranga, lopšiais ir kt.)? ([16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
3.5.5.	Ar darbuotojai, dirbantys uždarose erdvėse, yra apsijuosę saugos diržais naudoja apraišus ir prisirišę gelbėjimo virvėmis? ([1.] 25 str. 3 d.; [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
REIKALAVIMAI DIRBANT SU CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS				
4.	**Ar saugiai organizuojami cheminių rizikos veiksnių poveikyje atliekami darbai?**	☐	☐	☐
4.1.	Ar pavojingos cheminės medžiagos laikomos užrakinamose patalpose taip supakuotos, kad nebūtų pažeista jų pakuotė ir jos nepatektų į aplinką? ([3.]18.7 p., 25 p.)	☐	☐	☐
4.2.	Ar patalpos, kuriose laikomos ir/ar naudojamos pavojingos cheminės medžiagos, paženklintos įspėjamaisiais ar draudžiamaisiais užrašais apie keliamą pavojų ir/ar kenksmingumą? ([1.] 18 str.)	☐	☐	☐
4.3.	Ar darbo vietose naudojami tik minimalūs (reikalingi užtikrinant nepertraukiamą darbo procesą) pavojingų cheminių medžiagų kiekiai? ([3.]18.6 p.)	☐	☐	☐
4.4.	Ar su pavojingomis cheminėmis medžiagomis dirbantys darbuotojai žino ir moka taikyti specialias pirmosios medicinos pagalbos priemones ([1.] 18 str. 7 d.)	☐	☐	☐
4.5.	Ar užtikrinta galimybė pasinaudoti higienos priemonėmis? ([3.] 18.5 p.)	☐	☐	☐
4.6.	Ar su augalų apsaugos preparatais dirbantys darbuotojai informuoti apie jų keliamą riziką? ([3.]33.1 p.-33.4 p.)	☐	☐	☐
4.7.	Ar prieš pradedant darbą uždarose erdvėse, šuliniuose yra vykdomi kontroliniai darbo aplinkos oro užterštumo pavojingomis medžiagomis arba deguonies trūkumo matavimai? ([1.] 18 str. 1 d. 4 p.)	☐	☐	☐
4.7.1.	Ar darbuotojai aprūpinami tinkamais dujų analizatoriais?([1.] 18 str. 1 d. 4 p., [16.] 1.2.2 p)	☐	☐	☐
4.7.2.	Ar pavojingų dujų ir deguonies kontrolė vykdoma prieš patenkant į uždarą erdvę? ([1.] 14 str. 1 d.; [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
4.7.3.	Ar pavojingų dujų ir deguonies kontrolė vykdoma nuolat darbo metu? ([1.] 14 str. 1 d.; [16.] 1.2.2 p.)	☐	☐	☐
4.8.	Ar vykdoma darbų, atliekamų uždarose erdvėse, tinkama kontrolė?	☐	☐	☐
4.8.1.	Ar prieš pradedant dirbti uždarose erdvėse, kur yra ar gali susikaupti pavojingų medžiagų arba gali atsirasti deguonies trūkumas, yra paskiriamas atsakingas asmuo saugių darbų organizavimui? ([2.] 17.3 p.)	☐	☐	☐
4.8.2.	Ar darbdavio įgalioti asmenys išduoda paskyras - leidimus tokių darbų vykdymui? ([1.] 19 str. 2 d. 3 p.)	☐	☐	☐
4.8.3.	Ar atliekamas papildomas darbuotojų instruktavimas, kaip saugiai vykdyti tokius darbus ir valdyti riziką? ([1.] 19 str. 2 d. 3 p.)	☐	☐	☐
BENDRIEJI TECHNINIAI REIKALAVIMAI TRAKTORIAMS IR ŽEMĖS ŪKIO MAŠINOMS				
5.	**Ar traktoriai ir savaeigės žemės ūkio mašinos atitinka darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų reikalavimus?**	☐	☐	☐
5.1.	Ar besisukantys traktorių bei žemės ūkio mašinų jėgos perdavimo pavaros velenai (kardanai) ar kiti mechanizmai apsaugoti apsaugais? ([7.] 1 priedo 2.8 p.)	☐	☐	☐
5.2.	Ar laikomasi draudimo, kad atlikti žemės ūkio technikos aptarnavimą ar einamąjį remontą galima tik tada, kai įrenginys išjungtas? ([7.] 1 priedo 2.13 p.)	☐	☐	☐
5.3.	Ar žemės ūkio mašinos, kurioms važiuojant dirba darbuotojai (pvz. bulviakasės, sėjamosios ir pan.) įrengtos taip, kad darbuotojams važiavimo metu nekiltų pavojus susižeisti, iškristi? ([7.] 1 priedo 3.1.1 p.)	☐	☐	☐

5.4.	Ar numatytos atsargos priemonės (sudarant saugias sąlygas ir nustatant tinkamą greitį), mobiliais darbo įrenginiais darbuotojus vežti tik tada, kai važiavimo metu bus dirbama? ([7.] 2 priedo 2.4 p.)	☐	☐	☐
5.5.	Ar traktoriai, savaeigės ir žemės ūkio mašinos bei jų priekabos, kurių variklio galia didesnė nei 8 kW, taip pat jų priekabos ir puspriekabės nustatyta tvarka įregistruoti ir turi valstybinius numerius? ([13.] 7 p., 15 p., 19 p., 28 p.)	☐	☐	☐
5.6.	Ar purkštuvai techniškai tvarkingi, prižiūrėti, atliekami jų techniniai patikrinimai ir kalibravimas (išpurškimo normos nustatymas) bei kiti būtini techninės priežiūros darbai, numatyti naudojimo instrukcijose? ([10.] 6 p., 16 p., 17 p., 19 p., 2 priedas)	☐	☐	☐
5.7.	Ar žolės dorojimo mašinų darbinių dalių, mazgų (pjovimo, smulkinimo, plaušinimo, rišimo aparatų, presavimo kamerų ir kt.) keitimo, valymo ir reguliavimo darbai atliekami, išjungus traktoriaus variklį ir visiškai nustojus judėti mašinos darbinėms dalims bei jas nuleidus į žemutinę padėtį (ant žemės) ir/ar užfiksavus specialiomis atramomis? ([7.] 1 priedo 2.13 p., 3.1.3 p.)	☐	☐	☐
5.8.	Ar traktoriai, jų sistemos, sudėtinės dalys ir atskiri techniniai junginiai turi ES tipo patvirtinimą? ([12.] 4 p., 5 p.)	☐	☐	☐
5.9.	Ar ant traktorių ir mašinų (purkštuvų, beicavimo mašinų ir kt.) yra užrašai, perspėjantys apie riziką? ([7.] 1 priedo 2.11 p.)	☐	☐	☐
DSS TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMAI, PAGAL KURIUOS ĮMONĖS PRISKIRIAMOS KONKREČIAI NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS TARIFŲ GRUPEI				
6.	**Ar darbo vietose įvertinta darbuotojų kritimo iš aukščio rizika? ([1.] 19 str. 2 d. 1 p., 25 str. 1 d. 2 p., 39 str. 3 d.; [2.] 9 p.; [14.] 25.4 p., 30.3 p.; [7.] 1 priedas 3.2.2 p., 3.2.4 p., 2 priedas 3.1.2 p., 4.1 p.)**	☐	☐	☐
7.	**Ar numatytos prevencinės priemonės darbuotojų kritimui iš aukščio rizikai šalinti (mažinti)? ([1.] 19 str. 2 d. 5 p., 25 str. 1 d. 3 p.; [14.] 15.1 p., 25.4 p., 30.3 p. [7.] 2 priedas 3.1.2 p., 4.1.2 p., 4.1.5 p., 4.2 - 4.4 p.; [4.] 7.1 p., 7.16 p.)**	☐	☐	☐
8.	**Ar darbo vietose įvertinta galimo daiktų ir (ar) krovinių kritimo rizika? ([1.] 19 str. 2 d. 1 p., 25 str. 1 d. 2 p., 39 str. 3 d.; [2.] 9 p.; [14.] 15.1 p.; [7.] 1 priedas 2.5 p., 3.2.1 p., 3.2.3 p., 2 priedas 3.1.1 p., 3.1.3 p., 3.1.4 p., 3.2 p.)**	☐	☐	☐
9.	**Ar numatytos prevencinės priemonės galimo daiktų ir (ar) krovinių kritimo rizikai šalinti (mažinti)? ([1.] 19 str. 2 d. 5 p., 25 str. 1 d. 3 p.; [7.] 1 priedas 3.2.2 p., 2 priedas 2.1 p., 3.1.1 p., 3.1.3-3.1.4 p., 3.2 p.; [14.] 15.1 p.)**	☐	☐	☐
10.	**Ar darbo vietose įvertinta galimo įrenginių virtimo rizika? ([1.] 19 str. 2 d. 1 p., 25 str. 1 d. 2 p. 39 str. 3 d.; [2.] 9 p.; [7.]6 p., 7 p., 1 priedas 3.1.4 p., 3.1.5 p., 2 priedas 2.1 p., 3.2.2 p.; 3.2.7 p.)**	☐	☐	☐
11.	**Ar numatytos prevencinės priemonės galimo įrenginių virtimo rizikai šalinti (mažinti)? ([1.] 19 str. 2 d. 5 p., 25 str. 1 d. 3 p.; [7.] 23.1 p., 2 priedas 2.1 p., 3.2.2 p.)**	☐	☐	☐
12.	**Ar darbo vietose įvertinta galimos birių medžiagų ar grunto griūties rizika? ([1.] 19 str. 2 d. 1 p., 25 str. 1 d. 2 p., 39 str. 3 d.; [2.] 9 p.; [7.] 6 -7 p.)**	☐	☐	☐
13.	**Ar numatytos prevencinės priemonės galimos birių medžiagų ar grunto griūties rizikai šalinti (mažinti)? ([1.] 11 str. 1 d., 19 str. 2 d. 5 p., 25 str. 1 d. 3 p., 40 str. 1 d.)**	☐	☐	☐
14.	**Ar darbo vietose įvertinta apsinuodijimo pavojingomis cheminėmis medžiagomis rizika? ([1.] 18 str. 2 d., 4 d., 19 str. 2 d. 1 p., 25 str. 1 d. 2 p., 39 str. 3 d.; [2.] 9 p.; [15.] 11 p., 14 -16 p., 23 p.; [15.] KM*10 -12 p., 19 p., 24 p.)** **KM* -Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbo nuostatai**	☐	☐	☐

15.	**Ar numatytos prevencinės priemonės apsinuodijimo pavojingomis cheminėmis medžiagomis rizikai šalinti (mažinti)? ([1.] 18 str. 2-6 d.; [15.] 17-27 p., 30., 41-42 p., 47 p.; [15.] KM 16 p., 19-20 p., 24-28 p., 30 p., 33.2-33.3 p.; [4.] 7.1 p., 7.16 p.)**	☐	☐	☐

R E K O M E N D A C I J O S, P A S I Ū L Y M A I:

Teisės aktų žymėjimas klausimyne

1. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas;
2. Profesinės rizikos vertinimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961;
3. Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 971/406;
4. Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331;
6. Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-276.
7. Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr.102;
8. Darbuotojų apsaugos nuo vibracijos keliamos rizikos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 2 d. įsakymu Nr.A1-55/V-91;
9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr.301 „Dėl Profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ patvirtintas 13 priedas „Asmenų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje galima profesinė rizika (kenksmingų veiksnių poveikis ir (ar) pavojingas darbas), privalomo sveikatos tikrinimo tvarkos aprašas“;
10. Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199;
11. Traktorių ir savaeigių mašinų vairuotojų (traktorininkų) rengimo ir teisės vairuoti šias transporto priemones įgijimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D- 498;
12. Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 3D-770 ;
13. Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-384.
14. Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai; patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr.85/233;
15. Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.97/406;
16. Įsakymas dėl prevencijos priemonių organizuojant darbus, reikšmingiausiai sąlygojančius mirtinus ir sunkius nelaimingus atsitikimus darbe, taikymo, patvirtintas Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2020 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. EV-90.